

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Інститут практичної культурології та арт-менеджменту
Кафедра мистецтвознавчої експертизи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
проф. Іванов С.В.

«10» 2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Історіографія і методологія дослідження мистецтва»**

для здобувачів вищої освіти

галузь знань 02 Культура і мистецтво
спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
освітній рівень третій (освітньо-науковий) рівень
вид дисципліни дисципліна вибору інституту

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2019/2020
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма підсумкового контролю	диференційований залік

Викладач: Афоніна Олена Сталівна, доктор мистецтвознавства, професор

Пролонговано: на 20~~20~~/20~~21~~ н.р. Афоніна О. С. «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ («__») «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ («__») «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ («__») «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2019

Розробник: Афоніна О. С., доктор мистецтвознавства, професор

ПОГОДЖЕНО:

Директор інституту Дичковський С. І.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Протокол № 6 від «30» серезня 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри Карпов В. В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Протокол № 9 від «20» серезня 2019 р.

Схвалено науково – методичною радою Академії

Протокол від «8» квітня 2019 року № 2

Голова науково-методичної ради

(підпис)

(Іванов С. В.)

(прізвище та ініціали)

«8» квітня 2019 року

Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т. ч. міждисциплінарні зв'язки):

Навчальна дисципліна «Історіографія і методологія дослідження мистецтва» включена до освітньої програми та навчального плану підготовки докторів філософії і відноситься до числа вибіркових дисциплін третього (науково-освітнього) рівня вищої освіти (I курс, 1 семестр). Вона має ознайомити їх з методологічними, теоретичними і практичними проблемами історіографії та методології дослідження мистецтва. Дисципліна дозволяє здобувачу вищої освіти актуалізувати та удосконалити категоріальний апарат, відпрацьований сучасним мистецтвознавчим дискурсом задля формування належного рівня наукової та культурної компетенції в царині сучасної культури, розвиває вміння кваліфіковано відобразити результати власних наукових досліджень у адекватних формах, прийнятних сучасною наукою.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна базується на знаннях, спільних для курсів «Філософія науки», «Інформаційні технології в практиці наукових досліджень».

2. Мета дисципліни – створення комплексу теоретичних знань з музичного мистецтва доби постмодерну.

3. Завдання дисципліни:

- вивчення понятійно-категоріального апарату дисципліни;
- отримання практично орієнтованого знання з проблем історіографії та методології дослідження мистецтва;
- набуття практичних навичок з питань історіографії та методології дослідження мистецтва;
- формування вмінь творчого пошуку підходів з питань історіографії та методології дослідження мистецтва;
- дотримання академічної доброчесності.

Фахові компетентності:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері мистецтвознавства, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

загальні: - здатність здійснювати комплексні дослідження на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій; - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних наукових джерел; - здатність працювати в міжнародному контексті.

фахові: - здатність до оволодіння глибинними знаннями в галузі мистецтвознавства та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках; - здатність глибоко розуміти закономірності історичного процесу; - здатність аналізувати сучасний стан і тенденції розвитку світового та національного мистецтва.

Загальний обсяг дисципліни – 90 годин, у тому числі: лекцій 24. Самостійна робота – 66 годин. Кінцева форма контролю – диференційований залік

4. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Знання: - категоріальний апарат з дисципліни задля формування належного рівня культурної та наукової компетентності; - основні напрямки наукових досліджень в царині музичного мистецтва; - знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності.

Вміння: - аналізувати теоретичні і практичні проблем світової та української музичної культури як царини міждисциплінарних досліджень; - характеризувати основні напрями розвитку музичної культури в її історичній ретроспективі й перспективі; - аналітично мислити в рамках інтерпретації нотних знаків класичної доби; - кваліфіковано відображати результати власних наукових досліджень у відповідних теоретичних формах.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток (%) у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
ЗК 1.	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	евристичний, робота з науковою літературою, проблемний, моделювання, аналіз і синтез	усний аналіз фахової літератури, звіт про виконання самостійної роботи, диференційований залік	10
ЗК 2.	Здатність здійснювати комплексні дослідження на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.	пошукова ситуація, робота з науковою літературою, дослідницький, проблемний, моделювання, аналіз і синтез	усний аналіз фахової літератури, звіт про виконання самостійної роботи, рецензування відповідей учасників навчального процесу	20
ЗК 3.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних наукових джерел.	пошукова ситуація, евристичний, дослідницький, проблемний, дискусія, моделювання, аналіз і діагностика ситуації	усний аналіз фахової літератури, звіт про виконання самостійної роботи, рецензування відповідей учасників навчального процесу	10
ЗК 5.	Здатність працювати в міжнародному контексті	пошукова ситуація, евристичний, дослідницький, проблемний, дискусія, моделювання, аналіз і діагностика	усний аналіз фахової літератури, звіт про виконання самостійної роботи, рецензування відповідей учасників	10

		ситуації	навчального процесу	
ФК 1.	ФК 1. Здатність до оволодіння глибинними знаннями в галузі музичного мистецтва та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.	евристичний, робота 3 науковою літературою, проблемний, моделювання, аналіз і синтез	опитування, усний аналіз музичних артефактів, усний аналіз фахової літератури, звіт про виконання самостійної роботи, рецензування відповідей учасників навчального процесу, диференційований залік	10
ФК 4.	Здатність глибоко розуміти закономірності музично-історичного процесу.	евристичний, робота 3 науковою літературою, проблемний, моделювання, аналіз і синтез	опитування, усний аналіз музичних артефактів, усний аналіз фахової літератури, звіт про виконання самостійної роботи, рецензування відповідей учасників навчального процесу, диференційований залік	20
ФК 5.	Здатність аналізувати сучасний стан і тенденції розвитку світового та національного музичного мистецтва.	евристичний, робота 3 науковою літературою, проблемний, моделювання, аналіз і синтез	опитування, усний аналіз музичних артефактів, усний аналіз фахової літератури, звіт про виконання самостійної роботи, рецензування відповідей учасників	20

			навчального процесу, диференційований залік	
--	--	--	---	--

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання.

Результати навчання дисципліни (код)	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 5	ФК 1	ФК 4	ФК 5
Програмні результати навчання (назва)							
Знати історію становлення мистецтвознавства, етапи її еволюції, основні історико-методологічні концепції.	+	+	+		+	+	+
Вільно орієнтуватися у світовому історико-методологічному процесі від Античності до сучасності, відповідно до сучасних знань вміти обґрунтувати нове розуміння мистецьких явищ світової культури.			+		+	+	+
Знати найновіші дослідження з історії української культури, у світлі нових знань вміти обґрунтувати нові погляди на процес розвитку українського мистецтва від витоків до сучасності, розуміти його співвіднесеність зі світовими історичними процесами.	+	+	+		+	+	+

7. Схема формування оцінки (згідно п.7 «Положення про організацію освітнього процесу в НАКККІМ» від 31 жовтня 2018 р.).

7.1. Форми оцінювання здобувачів вищої освіти:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота з тем ЗР* (тест): – 25 балів/ 15 балів**.
2. Самостійне завдання 1: РН 1.2. – 20 балів/ 12 балів.
3. Самостійне завдання 2: РН 1.3. – 20 балів/ 12 балів.
4. Проведення колоквиуму: РН 1.3. – 15 балів/ 9 балів.
5. Підсумкова контрольна робота (екзамен): – 20 балів / 12 балів.

* ЗР – змістовий розділ.

** максимальний бал/ порогів бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання: диференційований залік.

7.2. Організація оцінювання.

Контроль за якістю навчання здобувача вищої освіти здійснюється за 100-бальною системою. Загальну кількість балів здобувача вищої освіти формують семестрові бали, отримані з усіх тем змістових розділів; бали, отримані за виконання самостійних завдань, а також бали, які отримані за підсумкову роботу (залік).

Умовою допуску до підсумкової роботи (заліку) є отримання здобувачем вищої освіти під час семестрового оцінювання не менше ніж 48 балів (*критично-розрахунковий мінімум*), у тому числі під час опитування – 24 бали та самостійної роботи – 24 бали. Мінімальна кількість балів, що має отримувати здобувач вищої освіти на підсумковому заліку – 12 балів. Максимальна кількість балів: опитування – 40 балів, самостійна робота – 40 балів, залік – 20 балів.

У випадку відсутності здобувача вищої освіти з поважних причин відпрацювання та перездачі контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу у НАКККіМ» від 16 грудня 2015 р.

Присутність **всіх здобувачів вищої освіти** на диференційному заліку є обов'язковою.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Оцінка за шкалою НАКККіМ (бали)	Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
64-73	Задовільно	D
60-63		E
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	Номер і назва теми*	лекції	Самостійні
1	Понятійно-категоріальний апарат дисципліни	2	12
2	Становлення мистецтвознавства як науки	2	12
3	Основні етапи формування і розвитку мистецтвознавства	4	12
4	Методологія історії мистецтва як навчальна дисципліна	6	10
5	Мистецтвознавство в культурі кінця XIX – XX ст..	4	10
6	Мистецтвознавство в культурі кінця XX – початку XIX ст..	6	10
	ВСЬОГО¹	24	66

*Примітка: слід зазначити також теми, винесені на самостійне вивчення

Загальний обсяг 90 год.², в тому числі (вибрати необхідне):

Лекцій – 24 год.

Самостійна робота - 66 год.

9. Рекомендовані джерела³:

Основна: (Базова)

1. Арсланов В. Теория и история искусствознания. XX век. Постмодернизм. М., 2015.
2. Арсланов В. Теория и история искусствознания. XX век. Духовно-исторический метод. Социология искусства. Иконолог. М., 2015.
3. Арсланов В. Теория и история искусствознания. XX век. Формальная школа. М., 2015.
4. Арсланов В. Теория и история искусствознания. Античность. Средние века. Возрождение. М., 2015.
5. Нові підходи до історіописання / Під ред. П. Берка. К.: Ніка-Центр, 2010. 368 с.
1. Ванеян С.С. Архитектура и иконография. «Тело символа» в зеркале классической методологии. М.: Прогресс-традиция, 2010. 832 с.
2. Варбург А. Великое переселение образов. СПб: Азбука-классика, 2008. 384 с.
3. Дюпон-Мельниченко Ж., Ададунов В. Французька історіографія XX століття. Львів: Класика, 2001. – 170 с.
1. Панофский, Э. Смысл и толкование изобразительного искусства. Статьи по истории искусства. СПб: Академический проект, 1999. 400 с.
2. Пастуро М. Символическая история Европейского Средневековья. М.: Alexandria, 2017. 448 с.
3. Соколов М.Н. Бытовые образы в западноевропейской живописи XV-XVII веков. Реальность и символика. – М.: Рип-холдинг, 2016. 380 с.
4. Торопыгина М.Ю. Иконология. Начало. Проблема символа у Аби Варбурга и в иконологии его круга. – М.: Прогресс-Традиция, 2015. 368 с.
5. Preziosi D. The Art of Art History. Oxford: Oxford University Press, 2009. 591 p.

1. Додаткова:

1. Клековкін О. Ю. Мистецтво: Методологія дослідження: Методичний посібник. Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. К.: Фенікс, 2017. 144 с. ISBN 978-966-7289-44-8 http://www.mari.kiev.ua/sites/default/files/inline-images/pdfs/Klekovkin-ART_Methodology-text.pdf
2. Колесник І. І. Українська історіографія (XVIII – початок XX століття). К.: Генеза, 2000. 256 с.
3. Кроче Бенедетто. Теория и история историографии. Москва: Языки русской культуры, 1998. 187 с.
4. Коцур В. П., Коцур А. П. Історіографія історії України. Чернівці: Золоті литаври, 1999. 520 с.

¹ У робочій програмі навчальної дисципліни для лекційних, семінарських, практичних і лабораторних занять зазначається *реальна* кількість годин (кратне 2 год. – час тривалості пари).

² Загальна кількість годин, відведених на дану дисципліну згідно навчального плану.

³ У тому числі Інтернет ресурси

5. Колесник І. І. Українська історіографія в контексті національного відродження України: спроба періодизації. Історія і теорія історичної науки і освіти // Харківський історичний збірник. Харків, 1995. Вип. І. С. 21–52.
6. Текст і образ: Актуальні проблеми історії мистецтв. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://txim.history.knu.ua/index.php/TXIM>(Дата звернення 11.07.2017)